

TALE

5. maj 2009

J.nr. 20090034037

FGC/

Ministerens mundtlige besvarelse af to samrådspørgsmål i Undervisningsudvalget den 12. maj 2009 om arbejdsmiljøforholdene i gymnasierne

---

Spørgsmål AM: Ministrene bedes redegøre for omfanget af arbejdsmiljø- og undervisningsmiljøproblemer i landets gymnasier set i lyset af 10 ud af 14 sydjyske gymnasier har fået påbud af Arbejdstilsynet på grund af problemer som dårlig luftkvalitet, unødigt støj og ulykkesrisici, og 5 ud af 8 gymnasier i Århus har modtaget en rød smiley på grund af indeklimaproblemer i undervisningslokalerne.

Udvalget har bedt om en redegørelse for omfanget af arbejdsmiljøproblemer og undervisningsmiljøproblemer i landets gymnasier. Jeg vil i det følgende besvare de dele af spørgsmålene, som vedrører arbejdsmiljøproblemerne i landets gymnasier.

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at jeg lægger stor vægt på, at arbejdsmiljøet er i orden i gymnasierne, og at arbejdsmiljøloven overholdes.

Arbejdsmiljøloven gælder på alle arbejdspladser med ansatte og derfor også i gymnasierne. Og det er ledelsens ansvar, at arbejdsmiljøloven overholdes.

Regeringen besluttede som led i arbejdsmiljøreformen fra 2005, at Arbejdstilsynet skulle besøge alle virksomheder med ansatte.

Derfor har Arbejdstilsynet siden 2005 været i gang med at screene arbejdsmiljøet i samtlige virksomheder med ansatte – herunder gymnasierne.

Fra januar 2008 og indtil slutningen af april 2009 har Arbejdstilsynet besøgt i alt 160 forskellige gymnasiale uddannelsesinstitutioner. Hovedparten af de besøgte institutioner er gymnasier, og resten er primært VUC'er - voksenuddannelsescentre.

Det svarer til, at Arbejdstilsynet på nuværende tidspunkt har besøgt ca. $\frac{3}{4}$ af samtlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner.

Arbejdstilsynet har under disse besøg afgivet i alt 487 reaktioner. Ca. 3 ud af 4 gymnasier har fået en reaktion.

De fleste af reaktionerne er givet i forbindelse med problemer med kemiske og biologiske belastninger – det kan fx være giftige og ætsende stoffer, som opbevares på åbne hylde. Reaktioner er også givet i forbindelse med indeklimate problemer, ulykkesrisici, psykisk arbejdsmiljø og støj.

Udvalget har konkret spurgt om arbejdsmiljøproblemer vedrørende indeklimate, støj og ulykkesrisici.

Arbejdstilsynet har oplyst mig om, at tilsynet siden januar 2008 har afgivet 64 reaktioner på grund af problemer med indeklimate. Der er overvejende tale om problemer med dårligt luftkvalitet og varme, kulde og træk fra fx utætte vinduer.

Arbejdstilsynet har i samme periode afgivet 36 reaktioner på grund af problemer med støj og 46 reaktioner på grund af ulykkesrisici.

Reaktionerne inden for ulykkesområdet er overvejende givet på grund af problemer med maskiner og fx gasanlæg.

80 procent af gymnasierne bliver i forbindelse med screeningerne udtaget til et efterfølgende mere grundigt tilsyn, fordi der er problemer med arbejdsmiljøet.

Den gennemsnitlige udtagelsesprocent for samtlige typer af virksomheder er 50 procent. Så tallene viser, at der bliver fundet mange problemer på gymnasierne.

Jeg går naturligvis ud fra, at gymnasierne tager de fornødne initiativer til at løse de problemer, som Arbejdstilsynet har påpeget.

Hvis det viser sig, at et gymnasium ikke melder tilbage til Arbejdstilsynet, at det har løst problemerne, har Arbejdstilsynet en fast procedure for at følge op.

Jeg vil gerne slå fast, at det er arbejdsgiverens ansvar, at arbejdsmiljøloven overholdes. Det vil sige, at ansvaret ligger hos gymnasiets ledelse.

Når det drejer sig om gymnasiernes bygninger, er der en særlig ordning, som undervisningsministeren kan sige lidt mere om.

Spørgsmål AN: Ministrene bedes redegøre for eventuelle initiativer, som kan sikre et forsvarligt arbejds- og undervisningsmiljø på landets gymnasier, samt hvilke konsekvenser det får, at gymnasierne overtager deres egne bygninger i 2010.

Udvalget har også bedt mig redegøre for eventuelle initiativer, som kan sikre et forsvarligt arbejdsmiljø i gymnasierne.

Sikkerhed og sundhed er de to nøglebegreber i den danske arbejdsmiljølov. Det gælder ved alle former for udførelse af arbejde, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udfør-

res således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

En del af arbejdsgiverens almindelige pligter er at sikre, at de ansatte i forbindelse med arbejdets udførelse ikke udsættes for sundhedsskadelige fysiske, psykiske, kemiske og biologiske påvirkninger.

Med den arbejdsmiljøreform, som regeringen gennemførte i 2005, har regeringen taget initiativ til at sikre et forsvarligt arbejdsmiljø på samtlige virksomheder i landet.

Reformen indebærer bl.a., at Arbejdstilsynet siden 2005 og frem til og med 2011 vil screene arbejdsmiljøet i samtlige virksomheder med ansatte, herunder gymnasier. Screening er et uanmeldt tilsynsbesøg, hvor Arbejdstilsynet gennemgår arbejdsmiljøet i virksomheden – i dette tilfælde – gymnasiet.

Støder Arbejdstilsynet på arbejdsmiljøproblemer under screeningen, bliver gymnasiet udtaget til et mere grundigt tilsyn – et såkaldt tilpasset tilsyn - med henblik på en mere omfattende gennemgang af arbejdsmiljøforholdene.

Hvis det viser sig, at gymnasiet ikke har orden i arbejdsmiljøet, vil Arbejdstilsynet give påbud om at rette op på problemerne.

Påbud fra Arbejdstilsynet betyder samtidig, at gymnasiet får en gul eller rød smiley på Arbejdstilsynets hjemmeside. Smiley-ordningen er dermed med til at synliggøre gymnasiets arbejdsmiljø over for omverdenen.

Hvis gymnasiet har orden i arbejdsmiljøet vil det få en grøn smiley.

Pr. 7. maj havde 77 gymnasiale uddannelsesinstitutioner en grøn smiley, 41 havde en gul og 30 havde en rød.

Jeg er glad for, at vi med arbejdsmiljøreformen har fået mulighed for at finde frem til de gymnasier, der har problemer med arbejdsmiljøet. Dermed kan vi være med til at hjælpe gymnasierne med at få rettet op på deres arbejdsmiljøproblemer.

Nu er Arbejdstilsynet jo i gang med at screene gymnasierne, og tilsynet vil i den forbindelse give de reaktioner, der er behov for, så gymnasierne kan bringe arbejdsmiljøet i orden.

Og som nævnt går jeg selvfølgelig ud fra, at gymnasierne som opfølgning på Arbejdstilsynets besøg vil tage de fornødne initiativer til at bringe arbejdsmiljøet i orden.

Derfor ser jeg heller ikke behov for at tage yderligere initiativer.

Når Arbejdstilsynet er færdig med at screene alle virksomheder - og alle gymnasier - ved udgangen af 2011, betyder det ikke, at virksomhederne er fredet og kan læne sig tilbage og glemme alt om arbejdsmiljø.

Efter 2011 vil alle virksomheder med ansatte – og det betyder også alle gymnasier - blive besøgt af Arbejdstilsynet mindst hver tredje år.

I regeringen har vi derfor med arbejdsmiljøreformen fra 2005 taget de politiske initiativer, der er nødvendige for at sikre et stort fokus på arbejdsmiljøet. Det gælder også for arbejdsmiljøet i landets gymnasier.

Det får ingen konsekvenser for Arbejdstilsynets tilsyn, at gymnasierne overtager deres egne bygninger i 2010. Tilsynet foregår uafhængigt af, hvem der ejer bygningerne.